

Bolest profesora Ivančića učinila je svoje. Želim vjerovati ne i bolest hrvatskoga društva. Profesor Ivančić nije stupio na rektorsku dužnost.

Meni će zauvijek ostati neodgovoreno jedno pitanje: Bi li zagrebački rektor, teolog Tomislav Ivančić u četiri godine svojega rektorskog mandata uspio svojim radom za dobro Sveučilišta u Zagrebu dobiti potporu i prijateljstvo barem onoga dijela hrvatske akademske zajednice koja je tako visoko cijenila doprinos našem Sveučilištu i našoj znanosti hamburškoga rektora, teologa Petera Ficher-Appelta za njegova 21-godišnjega rektorskoga mandata i njegova 45-godišnjega djelovanja – i u Hrvatskoj?

I na kraju... Dragi profesore Ivančiću, primite moju duboku ispriku za moj nemar. Nekoliko godina nakon mojega mandata, a nažalost ne za mojega mandata, sjetio sam se digitalizirati sve audiosnimke svih sjednica Senata u momemu mandatu. Sve sam ih digitalizirao. Osim jedne. Ni u jednom ormaru te jedne snimke nije bilo. Dogodi se to ljudima. No, postoji službeni zapisnik. Postoje sjećanja kako je izbor tekao. Postoji i nada da će se snimka jednom ipak naći.

Dragi profesore, na Sveučilištu u Zagrebu učinili ste prepoznatljiv pomak kojega se danas sjećamo u tužnoj prigodi Vašega odlaska. Ne dvojim da će budući naraštaji hrvatskih sveučilištaraca nalaziti nadahnuće u Vašem djelu i da ćemo Vas svi pamtit i po Vašoj umjerenosti, razboritosti, čvrstini i pravednosti.

Pokoj Vam vječni, dragi profesore, dragi rektore.

PROF. DR. SC. PAVO BARIŠIĆ
Ministar znanosti i obrazovanja

Poštovani gospodine rektore Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damire Borase,
Poštovani gospodine pomoćni biskupe zagrebački mons. dr. Ivane Šaško, izaslaniče uzoritoga gospodina kardinala Josipa Bozanića,

Poštovani gospodine bivši rektore Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Branko Jeren,
Poštovani gospodine dekane Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tonči Matuliću,

Poštovani dekani i prodekani sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, članovi Senata, akademici članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, profesori Katoličkoga bogoslovnog fakulteta te ostali visoki uzvanici,

Poštovana rodbino, prijatelji, poznanici i suradnici prof. dr. sc. Tomislava Ivančića, uvažene dame i gospodo!

Odlaskom cijenjenoga profesora emeritusa i drage osobe Tomislava Ivančića napustio nas je čovjek koji je svojim plodonosnim djelovanjem kao svećenik i znanstvenik ostavio dubok i neizbrisiv trag u hrvatskom društvu, duhovnosti, znanosti i kulturi. U svojem plodonosnom i bogatom svećeničkom i društvenom poslanju obnašao je mnoge važne službe u Crkvi i društvu. Bio je redoviti profesor fundamentalne teologije na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na kojemu je i studirao filozofiju i teologiju. Nakon studija u Zagrebu pohađao je Papinsko sveučilište *Gregoriana* u Rimu, gdje je doktorirao 1971. Po povratku u domovinu postao je profesor Bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Od 1998. do 2001. godine bio je dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Papa Ivan Pavao II. izabrao ga je 9. veljače 2004. godine za člana Međunarodne teološke komisije, kojoj je tada predsjedavao pročelnik Kongregacije za nauk vjere, Joseph kardinal Ratzinger, budući papa Benedikt XVI. Papa ga je ponovno – u ožujku 2009. godine – imenovao članom Komisije na još jedan petogodišnji mandat. Godine 2010. imenovan je papinskim kapelanom s titulom *monsignor*.

Od 1999. godine član je Matičnoga povjerenstva. Od 2000. do 2004. godine bio je član Prosvjetnoga vijeća Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske. Za rektora Sveučilišta u Zagrebu bio je izabran 18. rujna 2001. Sveučilište u Zagrebu dodijelilo mu je počasno zvanje *profesor emeritus* 2010. Bio je član Uredništva i Znanstvenog vijeća *Bogoslovske smotre*, član uredništava i suradnik brojnih teoloških časopisa te član Društva hrvatskih književnih prevoditelja.

Područja su njegova znanstvenoga rada filozofija, teologija i književnost u sklopu čega, među ostalim, istražuje odnos filozofije i teologije te vjere i znanosti. Devedesetih godina dao se na istraživanje terapijske teologije te je teorijski i praktično radio na pitanjima duhovne terapije te je utemeljio terapijsku duhovnu metodu tzv. hagioterapiju.

Za svoj znanstveni rad odlikovan je 1997. Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića U njegovu čast 2010. izdan je zbornik radova *Teologijom svjedočiti i naviještati*.

Ukratko, bio je dugogodišnji profesor i pročelnik Katedre fundamentalne teologije, višegodišnji dekan, znanstvenik, svećenik, teolog, član Međunarodne teološke komisije, duhovni vođa i intelektualac koji je u sebi spajao mnogostrukost različitih darova.

U uvodu spomenutoga Zbornika prof. dr. sc. Željko Tanjić, tadašnji pročelnik Katedre fundamentalne teologije i sadašnji rektor Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta, napisao je: »Tomislav Ivančić je kao rijetko koji teolog uspio

na originalan način spojiti teologiju i pastoral, teologiju i duhovnost i graditi mostove između teologije i drugih znanosti, teologije i društva, teologije i modernoga čovjeka, u čemu nam svima može biti primjer i učitelj, kao i izazov.«

Imao sam tu čast i povlasticu poznavati ga i susretati ga. Ne trebam posebice naglašavati kako iznimno cijenim njegov osebujni teološki i znanstveni prinos. U Tomislavu Ivančiću vidio sam čovjeka vjere, vrsnoga teologa i poznavatelja filozofije, antropologije, kulture i znanosti. Promatrao sam tražitelja spoznaje koji u svojoj teologiji polazi s jedne strane od čovjeka i njegove krhkosti, a s druge strane od Boga i njegove ljubavi prema tom krhkom, a istodobno uzvišenom biću.

Bio sam nazočan na sjednicama Senata Sveučilišta kada je kandidiran i izabran za rektora Sveučilišta u Zagrebu. Bio je iznimno ponosan što je nakon više od šezdeset godina rektor Sveučilišta izabran s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, najstarijega fakulteta u Hrvatskoj. Njegova vizija Sveučilišta bila je Alma mater kao stožerna ustanova za razvoj društva i države. Prigodom izbora za rektora kazao je: »Bit ću rektor kao profesor i građanin, a ne kao predstavnik Crkve. Kao kršćanin neću na sveučilištu širiti kršćanstvo, nego ću se ponašati kao kršćanin.«

Osobno ne sumnjam da bi prof. dr. sc. Ivančić kao rektor bio most koji povezuje i spaja. O tomu svjedoče i njegove misli: »Trebalo se osloboditi ideoloških zabluda posljednjih 300 godina u Europi. Ideologije su neprijatelji znanosti i istine... stalno će biti napasti i ljudi koji će bježati od središta i istine ili u lijevo ili desno, a to znači da će jedni htjeti biti potpuno svjetovni bez Duha, a drugi religiozni bez znanstvenosti. Samo spoj znanosti i Duha može voditi vrhunskom istraživanju i sigurnim rezultatima.« No na našu veliku žalost, zbog besprizorne hajke kojoj je bio izložen nakon izbora za rektora i nečuvenoga pritiska, povukao se s dužnosti rektora i prije nego je stupio na izabranu službu.

Ovu komemoraciju doživljavam prvotno kao zahvalu za njegov rad i za svu znanstveno-teološku, profesorsku, svećeničku i nadasve ljudsku djelatnost tijekom njegova ovozemaljskoga života. A zatim je to i svojevrsna zahvala za dar osobe Tomislava Ivančića i njegove ljudske zauzetosti za čovjeka i društvo u cjelini.

Dopustite mi da na kraju, kao ministar u čijoj je nadležnosti skrb za sustav odgoja i obrazovanja, završim ovo obraćanje njegovim riječima. »Nema sumnje da je prosvjeta najvažnija obveza svakog društva. Ona odgaja i uči buduće članove društva i nositelje odgovornih javnih službi u društvu. Zato prosvjeti treba svestrano pomagati da bude svjesna svoje zadaće i sposobna joj odgovoriti... Očito je da škola treba u učenicima izgraditi dobrotu, istinu,

povjerenje, pravdu i nadu u bolji svijet... Odgoj i obrazovanje stoga treba temeljito zahvatiti osobnost učenika i pružiti im moralno-etičku čvrstoću kako bi obrazovanje služilo dobru, a ne zlu« (Tomislav Ivančić, *Roditelji, učitelji i učenici* [Hagioterapija prosvjete]).

Neka nam ove misli budu vodilja na putu izgradnje hrvatskoga društva i odgojno-obrazovnoga i znanstvenog sustava. A prof. dr. sc. Tomislavu Ivančiću hvala za sve što je učinio za čovjeka i humanije društvo!

Uvjeren sam da ćemo, kako vrijeme bude prolazilo, još više spoznavati dosege njegova rada i djela. Valja stoga iskazati radost i zahvalnost što smo pokraj sebe na životnom putu susretali istinskoga svjedoka vjere i osebjunoga liječnika duše. Njegovo je postojano svjedočanstvo života u ovim nestalnim vremenima za mnoge od bilo i ostalo dragocjen smjerokaz. Završio bih parafrazom njegove poznate izreke, dobro je što si živio, dragi profesore Ivančiću.

PROF. DR. SC. IVAN ŠAŠKO

Pomoćni biskup zagrebački

1. Pridružujući se ovoj spomen-sjednici, s poštovanjem, u ime nadbiskupa zagrebačkoga kardinala Josipa Bozanića i Zagrebačke nadbiskupije, izražavam zahvalnost cijenjenomu gospodinu rektoru profesoru dr. Damiru Borasu i Senatu Sveučilišta u Zagrebu za poziv na sudjelovanje te prenosim Kardinalove pozdrave svima nazočnima.

U ubrzanosti življenja koje smo postali dionicima i od koje ujedno i trpimo, spomen i spominjanje ne pripadaju naročito istaknutim vrijednostima, osim ako i sam spomen nije iskoristiv izvan svojega stvarnog smisla, tek kao sredstvo nekih novih ubrzanja, širenja dojma i promidžbe. Zato smatram opravdanim ovo današnje spomen-zajedništvo smjestiti u hvalevrijednu istančanost duha koja se osvrće sa zahvalnošću i naglašava vrijednosti od kojih nas ubrzanost ne bi smjela udaljiti.

2. Slojevitost pojma 'komemoracija' vodi nas s površine u dubinu, od letimičnih sjećanja, preko zajedničkoga spomena do općereligijske važnosti spomena i do kršćanske teološke sveobuhvatnosti euharistijskih riječi: *Hoc facite in meam commemorationem*.

U spomenu ima mjesta i osobnomu i zajedničkomu; i privatnomu i javnomu; i slaganju i neslaganju; i važnomu i nevažnomu. I znamo da niti jedan